

บทที่ 1

บทนำ

ตะพาบเป็นสัตว์เลื้อยคลานอยู่ใน Family Trionychidae พบแพร่กระจายในแหล่งน้ำของไทย จำนวน 6 สปีชีส์ ตะพาบเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาตินิยมบริโภค ทำให้มีการจับตะพาบในธรรมชาติมากเกินไปกำลังการผลิตของธรรมชาติ ยังผลให้ตะพาบในธรรมชาติลดลงจนเกือบสูญพันธุ์ในบางสปีชีส์ ตะพาน้ำ *Amyda cartilaginea* เป็นสัตว์ที่ยังไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย และเป็นชนิดที่คนไทยนิยมบริโภคมากที่สุด ทำให้จำนวนในธรรมชาติลดลงอย่างรวดเร็ว หลายแห่งหมดไป ปัจจุบันมีเกษตรกรทำการเพาะเลี้ยงตะพาบได้พันธุ์ *Pelodiscus sinensis* เพื่อจำหน่าย ซึ่งตลาดส่วนใหญ่เป็นตลาดในต่างประเทศ และไม่เป็นที่นิยมบริโภคในกลุ่มผู้บริโภคชาวไทย จึงมีเกษตรกรบางกลุ่มสนใจการเพาะเลี้ยงตะพาน้ำ *A. cartilaginea* แต่เนื่องจากยังขาดการศึกษาในรายละเอียด ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานในการเพาะเลี้ยงตะพาน้ำ ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ในอดีตมีการศึกษาพบว่า ความชื้น ออกซิเจน อุณหภูมิ และความหนาแน่นของไซภายในรัง มีผลต่อการฟักไข่ของสัตว์เลื้อยคลาน แต่ยังไม่มีการศึกษาในรายละเอียดในตะพาน้ำ *A. cartilaginea* การทดลองในเรื่องนี้จะเป็นการศึกษาภาวะที่เหมาะสม ในด้านการฟักไข่และการอนุบาลลูกตะพาน้ำ ในระยะ 3 เดือนแรก โดยศึกษาผลของความชื้นของวัสดุที่ใช้ในการฟักไข่ตะพาน้ำ ต่ออัตราการฟักและระยะเวลาในการฟัก ในสภาพอุณหภูมิห้อง โดยวัสดุที่ใช้คือทรายและขุยมะพร้าว เนื่องจากเป็นวัสดุหาง่ายและราคาถูก สามารถเก็บและกระจายความชื้นได้ค่อนข้างคงที่ ในกล่องพลาสติกที่มีฝาปิด เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย และนำลูกตะพาน้ำที่ได้จากการฟักมาทดลองเลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จ 2 ชนิดที่มีขายทั่วไปในท้องตลาดคือ อาหารปลากินเนื้อ ซึ่งมีเกษตรกรนิยมใช้เลี้ยงตะพาบได้พันธุ์ *P. sinensis* ในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับอาหารตะพาบที่เพิ่งมีจำหน่ายในท้องตลาด ยังไม่เคยมีรายงานการทดลองเลี้ยงกับตะพาน้ำ *A. cartilaginea* เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติจริงในการเพาะเลี้ยงตะพาบของไทย เพื่อเป็นการอนุรักษ์พันธุ์ตะพาบและเป็นแนวทางในการเพาะเลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลของความชื้นต่ออัตราการฟัก และระยะเวลาในการฟักไข่ตะพานน้ำ
A. cartilaginea และผลของชนิดอาหารต่ออัตราการเติบโตของลูกตะพานน้ำ

สมมติฐาน

1. ความชื้นของวัสดุที่ใช้ในการฟัก (ทราย: ขุยมะพร้าว = 1:1) ที่แตกต่างกันจะมีผลต่ออัตราการฟัก และระยะเวลาในการฟักของไข่ตะพานน้ำ
2. อาหารตะพานและอาหารปลากินเนื้อ จะมีผลต่อปริมาณการบริโภค อัตราการเติบโต และอัตราการอยู่รอดของลูกตะพานในระยะ 3 เดือนแรก

ขอบเขตของการวิจัย

นำไข่ตะพานน้ำที่วางเสร็จใหม่ๆ จากแม่พันธุ์ตะพานน้ำขนาดต่างๆกันที่บ่อเลี้ยงวัดประยวงศาवास มาฟักในกล่องพลาสติกที่มีฝาปิดเพื่อควบคุมความชื้น ในวัสดุฟักที่มีความชื้น 5, 10, 15, 20, 30, 40 และ 50 เปอร์เซ็นต์ เพื่อศึกษาอัตราการฟัก ระยะเวลาในการฟักไข่ตะพานน้ำ และการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิภายในและภายนอกกล่องฟัก นำลูกตะพานน้ำที่ฟักได้ในแต่ละความชื้น มาแยกอนุบาลด้วยอาหารตะพานและอาหารปลากินเนื้อเป็นเวลา 13 สัปดาห์ เพื่อศึกษาอัตราการเติบโต อัตราการอยู่รอด และอัตราการแลกเนื้อ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ความรู้พื้นฐานเพื่อนำไปพัฒนาวิธีการฟักและอนุบาลตะพานน้ำ เพื่อให้ได้ผลผลิตสูง ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติของเกษตรกร เพื่อพัฒนาให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจ ในด้านเกษตรกรรมและเป็นแนวทางในการอนุรักษ์พันธุ์ตะพานของไทย